

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

ZAFER BOZBEY BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/6423
Karar Tarihi : 21/9/2016

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Hicabi DURSUN
Hasan Tahsin GÖKCAN
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Raportör : Elif KARAKAŞ
Başvurucu : Zafer BOZBEY
Vekili : Av. Namık ÖZTÜRK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; Hürriyet gazetesinde ve gazetenin İnternet sitesinde yayımlanan bir haberde başvurunun adına, soyadına, fotoğrafına ve özel hayatına ilişkin detaylara yer verilmesi nedeniyle şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiğine ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 12/5/2014 tarihinde doğrudan Anayasa Mahkemesine yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Birinci Komisyonunca 30/9/2014 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından 1/12/2014 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvurunun bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü 31/12/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Bakanlık tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş 9/1/2015 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanlarını 19/1/2015 tarihinde sunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

8. Hürriyet gazetesinin 11/12/2010 tarihli nüshasında başvurucu hakkında manşetten verilen "ÇAPKINLIĞIN SUYU ÇIKTI" başlıklı bir haber yayımlanmıştır.

9. Gazetenin birinci sayfasında "ÇAPKINLIĞIN SUYU ÇIKTI" başlığının altında "Ankara'da üç ayrı evde biri nikahlı, üç kadınla birlikte yaşayan Zafer Bozbey'in foyasını, karısının sipariş ettiği damacana suyun sevgilisinin evine götürülmesi ortaya çıkardı." ifadelerine yer verildikten sonra "KOCASINI YAKALADI" başlığı altında "Zafer Bozbey'in 12 yıllık karısı H. Bozbey, telefonla evine sipariş ettiği suyun bir türlü gelmemesi üzerine firmayı aradı. Sucu, 'Az önce Zafer Bey'in evine su götürdüm.' dedi. Şüphelenen H. Bozbey suçudan aldığı adrese baskın yapıp kocasını, M.E. adlı kadınla yakaladı." ifadelerine; "DEĞİRMENİN SUYU" başlığı altında "Aynı günlerde Zafer Bozbey 2 yıldır birlikte yaşadığı iş kadını F.K.'yi terk etti. F.K. 'Evleneceğiz diye beni kandırdı, bir dairemi ve 1 milyon liramı aldı.' diyerek Savcılığa başvurdu. Bu sırada Bozbey'in evli olduğunu da öğrenen F.K. çılgına döndü, hemen tapu iptal davası açtı." ifadelerine, "TEK CELSEDE BOŞANDI" başlığı altında ise "Zafer Bozbey'in zengin sevgilisine aldıracağı lüks dairede ikinci sevgilisi M.E. ile yaşadığı, suyun da bu eve gönderilmiş olduğu anlaşılmış oldu. Nikahlı eş H. Bozbey, önce ikinci sevgiliyi, ertesi gün gelen dava tebligatından zengin sevgiliyi öğrenince dava açtı ve tek celsede boşandı." ifadelerine yer verilmiş ve haberin yanında başvuruçunun bir bayanla samimi olarak çekilmiş fotoğrafına yer verilmiştir. Fotoğrafın altında "Zengin sevgili F.K." olduğu belirtilen bayanın yüzü buzlama yöntemiyle tamamen gizlenirken başvuruçunun yüzü sansürlü olarak verilmiş ve altına da adı ve soyadı yazılmıştır.

10. Gazetenin altıncı sayfasında yer alan haberde "Damacana sudan üç kadın çıktı." başlığıyla haberin detaylarına, başvuruçunun F.K. ile birlikte çekilmiş ve başvuruçunun F.K.nin omzuna elini koyduğu iki fotoğrafına yer verilmiştir. Anılan fotoğraflarda F.K.nin yüzü buzlama yöntemiyle gizlenirken başvuruçunun yüzü gizlenmemiş, fotoğraflardan birinin altında da başvuruçunun adı ve soyadına yer verilmiş; F.K.nin ise adı ve soyadının baş harflerine (F.K.) yer verilmiştir. Bahsi geçen haber şöyledir:

"Hiçbirine hissettirmeden biri eşi üç kadınla aynı anda yaşayan Zafer Bozbey'in foyasını sucu ortaya çıkardı. Sipariş ettiği suyun karşı sitede başka bir eve gönderildiğini öğrenen kadın baskın yaptı ve eşini sevgiliyle yakaladı. Zengin sevgili de adamın evli olduğunu ve üstelik kendi aldığı evde başka sevgiliyle yaşadığını avukatı aracılığıyla öğrendi.

İLAÇ firması çalışan[ı] Zafer Bozbey'in 12 yıllık karısı H. Bozbey, telefonla evine su sipariş etti. Su bir türlü gelmeyince H. Bozbey firmayı aradı. Görevli, kayıtlara göre kendilerine bildirilen Zafer Bozbey'e ait eve suyun gönderildiğini söyledi. Bunun üzerine H. Bozbey, Zafer Bozbey adına suyun gönderildiği adresi istedi.

İkinci ev 500 metre ötede

Sucu, H. Bozbey'e yaklaşık 500 metre uzaklıktaki karşı sitede bulunan Zafer Bozbey'e ait dairenin adresini verdi. H. Bozbey, bir ilaç firmasında çalışan eşinin sürekli seyahatlere gitmesi, ayda sadece üç-beş gününü evde geçirmesinden şüphelendi. Zafer Bozbey'in seyahatte olduğunu söylediği bir gün, su firmasından aldığı adrese giden H. Bozbey, eşini başka bir kadınla yakaladı.

Aynı günlerde Zafer Bozbey'le nişanlanan ve evlenme hayalleri kurarken terk edilen F.K. isimli iş kadını da "bir daire ve 1 milyon lira para

kaptırıldığını" iddia ederek Bozbey hakkında, Ankara 8. Asliye Hukuk Mahkemesine tapu iptali davası açtı. F.K. nişanlısının evlenme vaadi ve iş kurma bahanesiyle kendisini dolandırdığını iddia etti, avukatı İdil Güzelocak aracılığı ile Sincan Cumhuriyet Başsavcılığı'na, "Dolandırıcılık, resmî evrakta sahtecilik" iddiasıyla suç duyurusunda bulundu. Bu konudaki soruşturma sürüyor.

'Bekarım' diye tanıtması

Avukat Güzelocak, Bozbey'e bir türlü tebligat ulaşmayınca "Mernis" programından kimlik sorgulaması yaptırdı. Kendisini iş kadını F.K.'ye bekar olarak tanıtan ve 2 yıldır aynı evde yaşayan Zafer Bozbey'in kayıtlarda Eryaman Köroğlu konutlarındaki adresinde ikamet ettiği ve H. Bozbey ile evli olduğu ortaya çıktı. Bozbey'in, zengin sevgilisinin aldığı evde de diğer sevgilisi M.E. ile oturduğu anlaşıldı.

Olay zincirleme çözüldü

Avukat Güzelocak, tebligatı adı geçen adrese yaptı. Kocasını karşı sitede başka kadınla yakalayan H. Bozbey, bir gün sonra eline ulaşan mahkeme tebligatıyla Zafer Bozbey'in bir sevgilisi daha olduğunu öğrendi. H. Bozbey, 24 Haziran'da eşi Zafer Bozbey'den tek celsede boşandı."

11. Başvurucu, söz konusu haber nedeniyle çevresinde ve kamuoyunda küçük düşürüldüğü ve kişilik haklarına tecavüz edildiği iddiasıyla Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş. ve F.K. aleyhine manevi tazminat davası açmıştır.

12. Ankara 14. Asliye Hukuk Mahkemesinin 11/9/2012 tarihli ve E.2011/11, K.2012/349 sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiştir. Kararın gerekçe kısmı şöyledir:

"Dosyada bulunan kayıt ve belgeler ile toplanan delillerin incelenmesinden, davalı F.K.'nin davacıya devrettiği ve dava konusu haberde bahsi geçen taşınmazının davacı tarafça bedeli ödenmediği iddiasıyla Sincan 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2010/...E. sayılı davasında tapu iptali ve tescil istemiyle dava açtığı, yapılan yargılama neticesinde davanın reddine karar verildiği; davalı F.K.'nin söz konusu taşınmazın devrine ilişkin olarak davacı hakkında Sincan Cumhuriyet Başsavcılığına yapmış olduğu şikayet üzerine yapılan soruşturma neticesinde davacı hakkında resmî belgede sahtecilik ve dolandırıcılık suçlamasıyla iddianame düzenlendiği, davacının atılı suçlama nedeniyle Sincan 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 2011/... Esas sayılı davası ile yargılandığı, davacı ile dava dışı eski eşinin Ankara 7. Aile Mahkemesinin E:2010/..., K:2010/... Sayılı 24/6/2010 tarihli kararı ile anlaşmalı olarak boşandıkları, davalı şirkete ait olan Hürriyet Gazetesinin 11/12/2010 tarihli nüshasında yayımlanan davacının resminin de yer aldığı 'Çapkinlığın Suyu Çıktı' başlıklı dava konusu haberde 'Ankara'da üç ayrı evde biri nikahlı, üç kadınla birlikte yaşayan Zafer Bozbey'in foyasını, karısının sipariş ettiği damacana suyun sevgilisinin evine götürülmesi ortaya çıkardı.' açıklaması altında yukarıda bahsi geçen soruşturma dosyasında ve yargıya intikal etmiş diğer dava dosyalarında ileri sürülen iddiaların yer aldığı görülmüştür.

Mahkememizce uyumsuzluk konusunun değerlendirilmesi bakımından, dava konusu haberin gerçeği yansıtmadığı ve hukuka aykırı olup olmadığının belirlenmesi için davacı ile dava dışı eski eşi arasındaki

boşanma davası ve boşanmaya sebep olan olaylar, davalı F.K.'nin davacı aleyhine açmış olduğu tapu iptali ve tescil davası ile davacının yargılandığı ceza davasına yansımış kayıt, belge ve ifadelerin dava konusu haberdeki unsurlarla karşılaştırılması gerekmiştir. Buna göre, somut durum değerlendirildiğinde; davacı, dava konusu haberde yer alan iddia ve nitelendirmelerin gerçeği yansıtmadığını ileri sürmüş, davalı F.K. ise dava konusu haberin yayımı ile ilgili olmadığını ve kaldı ki haber içeriğinin davacının haksız ve kusurlu eylemlerini dile getirdiğini, diğer davalı şirket ise haberin basın özgürlüğü ve bu özgürlüğün sınırları içerisinde hukuka uygun olarak yayımlandığını savunmuştur. İddia ve savunmalar çerçevesinde eldeki davada çözümü gereken hususun, dava konusu haberin gerçeği yansıtıp yansıtmadığına ilişkin olduğu açıktır.

Yapılan inceleme ve değerlendirmelerden, yukarıda bahsi geçen yargıya intikal etmiş dosya içerikleri ve bu dosyalarda yer alan davacı ile davalı F.K.'nin iddia ve savunmaları ile dava konusu haberde yazılanların aynı nitelikte sözler olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, Sincan Cumhuriyet Başsavcılığının davacı hakkında düzenlemiş olduğu iddianame de dava konusu haberde yazılanları doğrular niteliktedir. Dava konusu haberde edinilen bilgiler kamuya olduğu gibi aksettirilmiştir. Bu nitelikteki haberler kişilerin haysiyetini rencide etse bile toplumsal ilgi karşısında güncellik ve konu ile ifade arasındaki düşünsel bağlılık kurallarıyla sınırlı olup, dava konusu haber de bu sınırlara uygun biçimde verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu haberin yayımlanmasında manevi tazminatın unsurları gerçekleşmediği gibi, davalı F.K.'nin haberin yayımında etkili olduğu kabul edilse dahi bu durumun manevi tazminatın unsurlarının oluşmadığı gerçeğini değiştirmedeği anlaşıldığından, davacının yerinde görülmeyen davasının reddine [karar verilmiştir.]”

13. Başvurucunun temyizi üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 26/11/2013 tarihli E.2013/1085, K.2013/18568 sayılı kararıyla İlk Derece Mahkemesi kararının onanmasına karar verilmiştir.

14. Onama kararına karşı başvurucunun karar düzeltme talebinde bulunması üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesinin 11/3/2014 tarihli ve E.2014/2622, K.2014/4122 sayılı ilamıyla başvurucunun talebinin reddine karar verilmiştir.

15. Karar düzeltme talebinin reddine dair karar, başvurucuya 14/4/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir.

16. Başvurucu 12/5/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

B. İlgili Hukuk

17. 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 49. maddesi şöyledir:

“Kusurlu ve hukuka aykırı bir fülle başkasına zarar veren, bu zararı gidermekle yükümlüdür.

Zarar verici fiili yasaklayan bir hukuk kuralı bulunmasa bile, ahlaka aykırı bir fülle başkasına kasten zarar veren de, bu zararı gidermekle yükümlüdür.”

18. 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun "*Kimliğin açıklanmaması*" başlıklı 21. maddesi şöyledir:

" Süreli yayınlarda;

a) 22.11.2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa göre evlenmeleri yasaklanmış olan kişiler arasındaki cinsel ilişkiyle ilgili haberlerde bu kişilerin,

b) 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 414, 415, 416, 421, 423, 429, 430, 435 ve 436 ncı maddelerinde yazılı cürümlere ilişkin haberlerde mağdurların,

c) Onsekiz yaşından küçük olan suç faili veya mağdurlarının,

Kimliklerini açıklayacak ya da tanınmalarına yol açacak şekilde yayın yapanlar birmilyar liradan yirmimilyar liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır. Bu ceza bölgesel süreli yayınlarda ikimilyar liradan, yaygın süreli yayınlarda onmilyar liradan az olamaz."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

19. Mahkemenin 21/9/2016 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

20. Başvurucu; ulusal bir gazetenin manşetinde yer alan haberde adı ve fotoğrafına yer verildiğini, haberde kullanılan fotoğrafta bulunan diğer kişinin görüntüsünün teknik yöntemlerle gizlendiğini ancak kendisinin açıkça görüldüğünü, toplumsal ilginin odağında olmasını sağlayacak bir şöhrete sahip bir kişi veya politik bir figür olmadığı gibi kamusal bir görevi de bulunmadığını, haberde gerçek dışı iddialara yer verildiğini, kendisine yönelik "*çapkınlığın suyu çıktı.*", "*değirmenin suyu*" ve "*...zengin sevgilisine aldırdığı lüks dairede...*" gibi ifadeler kullanıldığını, bu şekilde kişilik haklarına tecavüz edildiğini, yargısal yollara başvurduğunu ancak manevi tazminat talebinin reddedilmesiyle anılan gazete tarafından yapılan hak ihlalinin kamu gücü tarafından korunduğunu, özel hayatına ilişkin bilgi ve detayların toplumu ilgilendiren bir yönü olmamasına rağmen Derece Mahkemelerinin özel hayata saygı hakkıyla haber verme hakkı arasındaki dengeyi özel hayata saygı hakkı aleyhine kurduklarını belirterek Anayasa'nın 20. maddesinde tanımlanan özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüş ve yeniden yargılama yapılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

B. Değerlendirme

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

21. Başvurucunun, söz konusu haber nedeniyle kişilik haklarının zarar gördüğüne ve Anayasa'nın 17. maddesinin ihlal edildiğine ilişkin şikâyetleri açıkça dayanaktan yoksun değildir. Ayrıca başka bir kabul edilemezlik nedeni de bulunmadığı için başvurunun bu şikâyetlere ilişkin kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

22. Başvurucu; herhangi bir kamusal görevi ya da şöhreti olmamasına rağmen özel hayatıyla ilgili hususların adı, soyadı ve fotoğrafıyla birlikte basında yer alması nedeniyle özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

23. Başvurucunun iddialarına karşı Bakanlık görüşünde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) içtihatları hatırlatılarak somut olayda başvurunun özel hayatının korunması ile basın özgürlüğü arasında adil bir denge sağlanıp sağlanmadığının değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

24. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı başvuru formunda ileri sürdüğü iddialarına ek olarak açık isim ve fotoğrafının İnternet'in hafızasına geri döndürülemez bir biçimde girdiğini, haberin yayımlandığı tarihten itibaren ismini İnternet ortamında arayan herkesin gazetesinin verdiği gerçek dışı ve küçük düşürücü haberle karşılaştığını, fotoğrafını gördüğünü, bu nedenle söz konusu haberin sıradan bir birey olarak yaşam alanını daralttığını ve kendisine büyük bir zarar verdiğini belirtmiştir.

25. Başvurucunun şikâyet ettiği koşullar ve şikâyetlerini dile getirme biçimi dikkate alındığında özel hayatın gizliliği ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddialarının, Anayasa'nın 17. maddesinde koruma altına alınmış olan şeref ve itibarın korunması hakkı bağlamında incelenmesi uygun görülmüştür.

26. Mevcut davada başvurunun Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında koruma altına alınan kişisel itibarın korunmasını isteme hakkı ile başvuruya konu ulusal gazetesinin Anayasa'nın 28. maddesinde güvence altına alınan basın özgürlüğü ve bu özgürlükle bağlantılı olarak Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğü arasında bir denge kurulması gerekmektedir.

a. Genel İlkeler

i. Kişinin Manevi Bütünlüğü

27. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

28. Bireyin kişisel şeref ve itibarı, Anayasa'nın 17. maddesinde yer alan "manevi varlık" kapsamında yer almaktadır. Devlet, bireyin manevi varlığının bir parçası olan kişisel şeref ve itibara keyfi olarak müdahale etmemek ve üçüncü kişilerin saldırılarını önlemekle yükümlüdür (*Adnan Oktar (3)*, B. No: 2013/1123, 2/10/2013, § 33). Başka bir deyişle kişisel itibarın korunması hakkı, Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasının koruması altındadır. Şeref ve itibarı etkileyen sözel saldırılar veya basın ve yayın yolu ile yapılan yayınlara karşı bireyin korunmaması hâlinde Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrası ihlal edilmiş olabilir (*İlhan Cihaner (2)*, B. No: 2013/5574, 30/6/2014, § 42).

29. AİHM, kişisel şeref ve itibara yapılan müdahaleleri Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "Özel ve aile yaşamına, konuta ve haberleşmeye saygı hakkı" kenar başlıklı 8. maddesi kapsamında değerlendirmektedir. AİHM'e göre kişisel itibarın korunması hakkı, Sözleşme'nin 8. maddesi tarafından korunan özel yaşama saygı hakkının bir parçasıdır (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Pfeifer/Avusturya*, B. No: 12556/03, 15/11/2007 § 35; *Axel Springer AG/Almanya* [BD], B. No: 39954/08, 7/2/2012, § 83). Aynı şekilde gazete makalesinde hakaret içerdiği iddia edilen beyanlara karşı bir kimsenin itibarının korunması hakkı da (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *White/İsveç*, B. No: 42435/02, 19/12/2006, §§ 19, 30) kişinin adı, soyadı ve fotoğrafı gibi kişilik haklarına dâhil olan unsurların yayımlanması suretiyle korunmadığı iddiası da (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Von Hannover/Almanya*, B. No: 59320/00, 3/6/2004, §§ 50-53) özel yaşam kapsamında görülmüştür. Bir kişinin

görüntüsü o kişiyi emsallerinden ayırt eden ve kendine has karakteristik özelliklerini ortaya çıkaran kişiliğinin temel niteliklerinden birini oluşturmaktadır. Bir kişinin görüntüsünün korunması hakkı, kişisel gelişimin en önemli unsurlarındandır. Dolayısıyla bu hak bireylere görüntülerinin yayımlanmasını reddetme hakkını da içeren görüntünün kullanımını kontrol etme hakkını vermektedir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Küchl/Avusturya*, B. No: 51151/06, 4/12/2012, § 58).

30. Öte yandan Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasının olaya uygulanabilmesi için kişinin itibarına yapılan saldırının belli bir ağırlık düzeyine erişmiş olması ve kişinin itibarına saygı gösterilmesini isteme hakkından başvuru kişinin kişisel olarak yararlanmasına zarar verecek şekilde yapılmış olması gerekir. Ayrıca öngörülebilir şekilde kişinin kendi eylemleri sonucu ortaya çıkabilecek itibarının zedelenmesi olgusundan şikâyet etmek için Anayasa'nın 17. maddesi ileri sürülemez (*İlhan Cihaner (2)*, § 45, 56; benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Mater/Türkiye*, B. No: 54997/08, 16/7/2013, § 52).

31. Başvuru konusu olayda söz konusu olan; adı, soyadı ve görüntüsü de kullanılmak suretiyle başvuru kişinin özel hayatına ilişkin gerçek dışı ve küçük düşürücü haber yapılması nedeniyle kişisel itibarının korunması hususunda Derece Mahkemelerinin yetersiz olduğu iddiasıdır.

32. Başvuruya konu manşetten verilen gazete haberinde başvuru kişinin, biri resmî nikâhlı eşi olmak üzere birbirlerinden haberi olmayan üç kadınla üç ayrı evde, aynı anda birliktelik yaşadığı, su siparişi sonrası yapılan bir yanlışlık üzerine başvuru kişinin eşinin önce kocasının sevgililerden birini, ertesi gün gelen Mahkeme tebligatı üzerine de diğer sevgilisini öğrendiği, zengin sevgili olarak tanıtılan kadının (F.K.) aynı günlerde başvuru tarafından terk edilmesi ve başvuru kişinin evli olduğunu öğrenmesi üzerine bir evini ve bir milyon lirasını aldığı iddiasıyla başvuru hakkında çeşitli davalar açtığı, başvuru kişinin bu evde diğer sevgiliyle birlikte yaşadığı ileri sürülmüş ve bazı detaylarla birlikte başvuru kişinin adı, soyadı ve sansürlenmemiş hâliyle fotoğraflarına yer verilmiştir. Söz konusu haberde özel hayatındaki bazı hususlara, ismine ve fotoğraflarına yer verilmesi nedeniyle başvuru kişinin kişisel itibarının korunması hakkına müdahale edildiği kabul edilmelidir.

ii. İfade Özgürlüğü ile Basın Özgürlüğü

33. Mevcut başvuruda başvuru kişinin Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında koruma altına alınan kişisel itibarın korunmasını isteme hakkı ile ulusal günlük gazetenin Anayasa'nın 28. maddesinde güvence altına alınan basın özgürlüğü ve bu özgürlükle bağlantılı olarak Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğü arasında bir denge kurulması gerekmektedir (*İlhan Cihaner (2)*, § 49). Bu sebeple bu özgürlüklerin kullanımıyla ilgili genel ilkelerin belirlenmesi gerekir.

34. Anayasa'nın "*Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti*" kenar başlıklı 26. maddesi şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir."

35. Anayasa'nın "*Basın hürriyeti*" kenar başlıklı 28. maddesinin ilgili fıkraları şöyledir:

"Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır."

36. Anayasa'nın 26. maddesinde ifade özgürlüğünün kullanımında başvurulabilecek araçlar "söz, yazı, resim veya başka yollar" olarak ifade edilmiştir ve "başka yollar" ifadesiyle her türlü ifade aracının anayasal koruma altında olduğu gösterilmiştir (*Emin Aydın*, B. No: 2013/2602, 23/1/2014, § 43). Bu itibarla ifade özgürlüğü, fotoğrafların yayımlanmasını da kapsamaktadır. Ancak fotoğrafların bir kişi ya da ailesi hakkında çok kişisel ve hatta çok özel bilgiler içerebilmeleri nedeniyle bu alan başkalarının hak ve şöhretlerinin korunması noktasında özel bir önem arz etmektedir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Von Hannover/Almanya (No.2)*, B. No: 40660/08 ve 60641/08, 7/2/2012, § 103).

37. Anayasa'da basın özgürlüğüne ilişkin olarak daha ayrıntılı düzenlemeler de yer almıştır. Basın özgürlüğü alanındaki temel düzenleme Anayasa'nın 28. maddesinde yer almaktadır. Bu madde basılmış materyalleri kapsayacak ancak görsel ve işitsel iletişim araçlarını dışarıda bırakacak şekilde düzenlenmiştir. Nitekim düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünün düzenlendiği Anayasa'nın 26. maddesinde "*radio, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yayımların izin sistemine bağlanabileceği*" belirtilerek bu iletişim araçlarının düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğünden yararlanabileceği belirtilmek istenmiştir. Anayasa'nın 28. maddesine ilave olarak 29. maddede süreli ve süresiz yayın hakkına, 30. maddede basın araçlarının korunmasına yer verilmiştir. Anayasa'nın 31. maddesinde ise kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı düzenlenmiştir. Ayrıca Anayasa'nın basın özgürlüğünü düzenleyen hükümlerinde yer alan "*yazanlar*", "*bastıranlar*", "*başkasına verenler*", "*dağıtımı önleme*", "*toplatma*", "*süreli yayın*" ve "*süresiz yayın*" gibi ifadeler ancak "*gazete*", "*kitap*", "*dergi*" gibi basılıp çoğaltılabilen kitle iletişim araçları için kullanılabilir. Dolayısıyla Anayasa'ya göre basın, kitle iletişim araçlarından biridir ancak diğer kitle iletişim araçlarından ayrılarak özel olarak korunmuştur (*İlhan Cihaner (2)*, § 53).

38. İfade özgürlüğü, Anayasa'da yer alan diğer hak ve özgürlüklerin önemli bir kısmını doğrudan etkiler. Gazete, dergi veya kitap biçiminde basın ve yayın yoluyla düşüncenin yayılmasının başlıca aracı olan basın özgürlüğü de ifade özgürlüğünün kullanılma biçimlerinden biridir. Basın özgürlüğü, Sözleşme'de ayrı bir madde olarak değil ifade özgürlüğüne ilişkin 10. maddenin altında koruma altına alınmıştır. Sözleşme'nin 10. maddesi yalnızca düşünce ve kanaatlerin içeriğini değil iletilme biçimlerini de koruma altına almaktadır (*İlhan Cihaner (2)*, § 54).

39. AİHM içtihatlarında sıklıkla vurgulandığı gibi ifade özgürlüğü demokratik toplumun temelini oluşturan ana unsurlardan ve toplumun ilerlemesi ve bireyin gelişmesi için gerekli temel şartlardan birini oluşturmaktadır. AİHM -Sözleşme'nin 10. maddesinin 2. paragrafı saklı tutulmak üzere- ifade özgürlüğünün sadece toplum tarafından kabul gören veya zararsız ya da ilgisiz kabul edilen "bilgi" ve "fikirler" için değil incitici, şok edici ya da endişelendirici bilgi ve düşünceler için de geçerli olduğunu pek çok kararında yinelemiştir. AİHM'e göre ifade özgürlüğü, yokluğu hâlinde "demokratik bir toplum"dan söz edilemeyecek olan çoğulculuğun, hoşgörünün ve açık fikirliliğin bir gereğidir. 10. maddede güvence altına alınan bu hak, bazı istisnalara tabi ise de bu istisnaların dar yorumlanması ve bu hakkın sınırlandırılmasının ikna edici olması gerekir (*İlhan Cihaner (2)*, § 55; benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Handyside/Birleşik Krallık*, B. No: 5493/72, 7/12/1976, § 49).

40. Buna karşın basın özgürlüğü, Anayasa'nın 28. ve 32. maddelerinde özel olarak düzenlenmiştir. Basın özgürlüğü; gazete, dergi, kitap gibi araçlar ile düşünce ve kanaatleri açıklama, yorumlama, bilgi, haber ve eleştirilerin yayın ve dağıtım haklarını kapsar (AYM, E.1996/70, K.1997/53, 5/6/1997). Basın özgürlüğü düşüncenin iletilmesini ve dolaşımını gerçekleştirerek bireyin ve toplumun bilgilenmesini sağlar. Çoğunluğa muhalif olanlar da dâhil olmak üzere düşüncelerin her türlü araçla açıklanabilmesi, açıklanan düşünceye paydaş sağlanabilmesi, düşünceyi gerçekleştirme konusunda ilgililerin ikna edilebilmesi çoğulcu demokratik düzenin gereklerindedir. Bu itibarla ifade özgürlüğü ile basın özgürlüğü demokrasinin işleyişi için yaşamsal önemdedir (*İlhan Cihaner (2)*, § 56).

41. AİHM, birçok kez demokratik bir toplumda basının oynadığı temel rolün altını çizmiştir. Her ne kadar özellikle de başkalarının şöhret ve haklarının korunmasıyla ilgili olarak bazı sınırları aşmaması gerekse de basının görev ve sorumluluklarının bilincinde olarak kamu yararını ilgilendiren her konuyu iletme görevi vardır. Basının böyle konularda bilgi ve fikir yaymadan ibaret olan görevine kamunun bu fikir ve bilgileri alma hakkı eklenir. AİHM'e göre bu görevi olmasaydı basın, vazgeçilmez "gözetleyici" (watchdog) rolünü oynayamazdı (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Bladet Tromso ve Stensaas/Norveç* [BD], B. No: 21980/93, 20/5/1999, §§ 59-62; *Pedersen ve Baadsgaard/Danimarka* [BD], B. No: 49017/99, 17/12/2004, § 71).

42. Ayrıca bu tür başvurularda basının yerine geçip belli bir durumda kullanılacak haber yapma şeklinin ne olacağını belirlemenin yargı mercilerinin görevi olmadığı gözönünde bulundurulmalıdır (*İlhan Cihaner (2)*, § 59).

43. Sosyal görevini yerine getirebilmesi için basının özgür olması kadar sorumluluk bilinci ile hareket etmesi de şarttır. Basın özgürlüğünde belli ölçüde abartıya ve hatta tahrik yoluna başvurmak mümkün olsa da (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Prager ve Oberschlick/Avusturya*, B. No: 15974/90, 26/4/1995, § 38) bu özgürlük aynı zamanda ilgililerin meslek ahlakına saygı göstererek doğru ve güvenilir bilgi verecek şekilde ve iyi niyetli olarak hareket etmelerini de zorunlu kılmaktadır (Benzer

yöndeki AİHM kararı için bkz. *Bladet Tromso ve Stensaas/Norveç* [BD], B. No: 21980/93, 10/5/1999, § 65; *İlhan Cihaner* (2), § 60).

44. Kötü niyetli olarak gerçeğin çarpıtılması bazen kabul edilebilir eleştiri sınırlarını aşabilir. Gerçeğe uygun bir beyana kamuoyunun gözünde yanlış bir imaj uyandırabilecek vurgular, değer yargıları, varsayımlar hatta imalar eşlik edebilmektedir. Dolayısıyla haber verme görevi zorunlu olarak ödev ve sorumluluklar ve basın kuruluşlarının kendiliğinden uymaları gereken sınırlar içermektedir. Bu durum özellikle basında yer alan söylemlerde isimleri zikredilen kişilerin ciddi şekilde itham edilmeleri hâllerinde geçerlidir (*İlhan Cihaner* (2), § 61; benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Mater/Türkiye*, B. No: 54997/08, 16/7/2013, §§ 54, 55).

45. Sınırlanabilir birer hak olan ifade özgürlüğü ile onu tamamlayan ve onun kullanılmasını sağlayan basın özgürlüğü, Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlükleri sınırlama rejimine tabidir. Anayasa'nın 28. maddesinin dördüncü fıkrasında basın özgürlüğünün sınırlanmasında 26. ve 27. madde hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Böylece basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü ile ilgili genel hüküm niteliğindeki 26. madde ile sanatsal ve akademik ifadelerle ilgili 27. maddedeki sınırlama rejimine tabi tutulmuştur. Basın özgürlüğüne yönelik diğer sınırlamalar ise 28. maddenin beşinci ve izleyen fıkralarında yer almıştır. Basının, Anayasa'nın 26., 27. ve 28. maddelerinde sayılan sınırlandırmalardan biri olan "*başkalarının şöhret veya haklarının, özel veya aile hayatlarının*" korunması için konmuş olan sınırlandırmalara uyması gerekir (*Kadir Sağdıç* [GK], B. No: 2013/6617, 8/4/2015, § 55).

46. Son olarak halkın da bu tür bilgileri almaya hakkı vardır. Basın özgürlüğü, kamuoyuna çeşitli fikir ve tutumlarının iletilmesi, bunlara ilişkin bir kanaat oluşturulması için en iyi araçlardan birini sağlamaktadır (*İlhan Cihaner* (2), § 63).

iii. Takdir Payı

47. Kişilerin şeref ve itibarının korunması hakkını güvence altına alınmasını sağlayacak tedbirlerin seçiminde ve ifade hürriyetine yapılacak müdahalelerin kapsam ve gerekliliği hususunda kamu gücünü kullanan organların ve yargı makamlarının belli bir takdir payı bulunmaktadır. Buna karşın bu takdir payı, hem hukuki durumu hem de hukuk kurallarının uygulanmasına yönelik kararları kapsayacak şekilde Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesince yapılacak denetim derece mahkemelerinin yerine geçerek karar vermek değil yargı mercilerinin takdir yetkilerini kullanarak verdikleri kararların davanın tüm koşulları gözönüne alınarak Anayasa ve Sözleşme'nin ortak koruma alanındaki hükümlerle uyumlu olup olmadığını tespit etmektir (Sözleşme'nin 8. ve 10. maddesi bağlamında devletlerin takdir payına ilişkin değerlendirmeler için bkz. *Von Hannover/Almanya* (No.2), § 104).

iv. Denge Kurmak için Başvurulan Uygun Kriterler

48. Mevcut olaydaki gibi başvurularda başvurunun sonucu, prensip olarak başvurunun ihtilafı haberi yayımlamış olan gazete tarafından Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerine dayanılarak yapılmış olması ile bu haber veya makaleye konu olan kişi tarafından Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak yapılmış olmasına göre değişmez. Gerçekte bu hakların her ikisi de prensip olarak eşit bir saygıyı hak etmektedir (*İlhan Cihaner* (2), § 65; *Von Hannover/Almanya* (No. 2), § 106).

49. Yargı mercilerinin bu iki hak arasında Anayasa Mahkemesi içtihadında ortaya konulan kriterlere uygun bir şekilde bir denge kurmaları gerekir. Basın özgürlüğü ve bu kapsamda ifade özgürlüğü ile itibarın korunması hakkı arasında bir denge

kurulmasıyla ilgili olarak mevcut olaya uygulanabilecek olan ve Mahkememizin 2013/5574 numaralı *İlhan Cihaner* (§§ 66-73) kararında benimsenen kriterler aşağıda sayılmıştır:

Kamu Yararına Katkı

50. Birinci temel unsur; haber, makale veya fotoğrafların basında yer almasının kamu yararına yönelik bir tartışmaya yapacağı katkidir (*Von Hannover/Almanya (No. 2)*, § 109). Genel yarar konusu olan hususların belirlenmesi ihtilafli yazıların içerikleri ile birlikte somut davanın şartlarına da bağlıdır.

Hedef Alınan Kişinin Ünlülük Derecesi ve Haber veya Makalenin Konusu

51. Hedef alınan kişinin rol ve fonksiyonu ve haber, yazı, röportaj ve/veya fotoğrafa konu faaliyetin niteliği bir önceki kriterle bağlantılı önemli başka bir kriter oluşturmaktadır. Burada sıradan bireyler ile kamusal şahıs ya da siyasi kişilik olarak kamusal alanda hareket eden bireyleri ayırmak yerinde olur. Kamu tarafından tanınmayan bir kişi, kişisel itibarına saygı gösterilmesini isteme hakkına ve özel hayat hakkına ilişkin özel bir korumadan yararlanmayı talep edebilirken kamu tarafından tanınan bireyler için bu derecede bir koruma söz konusu değildir (Kamu tarafından tanınan kişiler için korumanın daha esnek olacağına ilişkin bir karar için bkz. *Minelli/İsviçre* (k.k.), B. No: 14991/02, 14/6/2005). Mesela resmî bir görevi yerine getiren siyasi kişilikler hakkında demokratik toplumdaki bir tartışmaya katkı sunabilecek olaylardan bahseden bir haber ile böyle bir görev yerine getirmeyen bir kişinin özel hayatıyla ilgili detaylar üzerine yapılan haber bir tutulamaz (*Kadir Sağdıç*, § 61).

52. Anılan birinci durumda basının rolü, basının bir demokraside kamu yararı bulunan konularda bilgi ve fikir iletme yükümlülüğü olan "gözetleyici" (watchdog) fonksiyonuyla örtüşüyorsa da ikinci durumda bu rol talidir. Aynı şekilde kamunun bilgilendirme hakkı; tanınan kişilerin, kamu görevlilerinin ve özellikle de siyasi kişiliklerin özel hayatlarının çeşitli boyutlarına belli bazı durumlarda üstün gelebilse de yayımlanan haberler ile onlara eşlik eden fotoğraf ve yorumların bu kişilerin sadece özel hayatlarıyla ilgili detaylar hakkında olması ve belli bir kesimin bu konudaki merakını gidermek dışında bir amaç taşımaması durumunda -ilgili kişiler belli bir üne sahip olsalar bile- böyle bir üstün gelme durumundan bahsedilemez (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Von Hannover/Almanya*, B. No: 59320/00, 24/09/2004, § 65). Bu durumda ifade özgürlüğünün daha dar yorumlanması gerekir (*Kadir Sağdıç*, § 62).

İlgili Kişinin Önceki Davranışı

53. İlgili kişinin haber veya yazının yayımlanmasından önceki davranışı ya da ihtilafli bilgilerin daha önce yayımlanmış olması da dikkate alınacak unsurlar içinde yer almaktadır (*Kadir Sağdıç*, § 64).

Yayımın İçeriği, Şekli ve Sonuçları

54. Bir gazetede haberin, röportajın, fotoğrafın veya makalenin yayımlanma şekli ile hedef alınan kişinin orada sunulma biçimi de değerlendirmelerde gözönüne alınmalıdır. Ayrıca haberin, ulusal veya yerel, tirajı az veya çok bir gazetede yayımlanmış olmasına göre yayım genişliği de önemli olabilir (*Kadir Sağdıç*, § 65).

Haber, Makale veya Fotoğrafların Yayınlanma Şartları

55. Son olarak haber, makale veya fotoğrafların yayınlanma şartlarının, söz konusu haberde yer alan olayların geçtiği dönemde ülkede meydana gelen olaylar ışığında değerlendirilmesi gerekir. Aynı zamanda hedef alınan kişi bakımından müdahalenin, başka bir ifadeyle haber ya da fotoğrafın yayınlanmasının etkilerinin niteliğini ya da ağırlığını gözönünde bulundurmak gerekir.

56. AİHM kararlarında, kamu tarafından tanınmayan bir kişinin fotoğrafının yayımlanması yazılı bir metnin yayımlanmasından daha önemli bir müdahale olarak değerlendirilmektedir (Benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Von Hannover/Almanya* (No. 2), § 113; *Erikainen and Others/Finland*, B. No: 3514/02, 10/2/2009, § 70; *Küchl/Austria*, B. No: 51151/06, 4/12/2012, § 90).

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

57. İlk olarak başvuruya konu haber ya da fotoğrafların olgular temelinde gelişen bir tartışmaya katkı sunup sunmadığı ve içeriğinin kamunun merakını giderme isteğinin ötesine geçip geçmediği sorularına cevap verilmelidir. Bu bağlamda bir haber veya yazının kamuyu bilgilendirme değeri ne kadar yüksek ise kişinin söz konusu haber veya makalenin yayımlanmasına o kadar çok boyun eğmesi gerekir. Aksine, yazının bilgilendirme değeri ne kadar düşükse kişinin korunan çıkarına da o kadar çok üstünlük tanınması gerekir (*İlhan Cihaner* (2), § 74).

58. Başvuruya konu haber, başvurunun aynı şehirdeki üç ayrı evde biri resmî nikâhlı eşi olmak üzere üç kadınla birlikte yaşadığı, durumun ortaya çıkması üzerine başvuru ile eşinin tek celsede boşandığı, F.K. isimli kadının ise başvurunun kendisini evlilik vaadiyle kandırıp bir dairesini ve bir milyon lirasını aldığı ileri sürerek başvuru aleyhine çeşitli hukuk ve ceza davaları açtığı iddialarına ilişkindir. Davalı basın kuruluşu İlk Derece Mahkemesinde davaya konu haberin başvurunun taraf olduğu bir kısım yargılama dosyasındaki bilgi ve belgelere dayanılarak, herhangi bir ekleme yapılmaksızın ve iddia düzeyinde olduğu da belirtilmek suretiyle yapıldığını ileri sürmüştür. İlk Derece Mahkemesi "*yapılan haberin yargıya intikal etmiş dosya içerikleri ile aynı nitelikte olduğu, dava konusu haberde edinilen bilgilerin kamuya olduğu gibi aksettirildiği*" kanaatine varmıştır. İlk Derece Mahkemesine göre dava konusu haber günceldir ve toplumsal ilgiyi uyandırmaktadır; bu sebeple de haberin yayımlanmasında kişilerin haysiyetini rencide etse bile kamu yararı bulunmaktadır.

59. Başvurucu, sözü geçen ulusal gazetede yayımlanan haberde kullanılan fotoğraflarda diğer kişinin (F.K.) görüntüsünün ve adının teknik yöntemlerle gizlendiğini ancak kendisinin görüntüsü ile isim ve soyadına herhangi bir sansür uygulanmadığını, toplumsal ilginin odağında olmasını sağlayacak bir şöhrete sahip bir kişi veya politik bir figür olmadığı gibi kamusal bir görevinin de bulunmadığını, haberde gerçek dışı iddialara yer verildiğini, özel hayatına ilişkin bilgi ve detayların toplumu ilgilendiren bir yönü olmadığını, kendisine yönelik "*çapkınlığın suyu çıktı.*", "*değirmenin suyu..*" ve "*...zengin sevgilisine aldıracağı lüks dairedede...*" gibi ifadeler kullanıldığını ve bu suretle kişilik haklarına zarar verildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, açtığı manevi tazminat davasında İlk Derece Mahkemesinin ve Yargıtayın itibarını korumadıklarından şikâyet etmektedir.

60. Başvurucunun hakkındaki haberin kişilik haklarına aykırı olduğu yönündeki soyut değerlendirmelerine karşı davalı basın kuruluşu; söz konusu haber ve yazılardaki bilgilerin başvuru hakkında açılmış olan dava dosyalarından elde

edildiğini, haberin görünür gerçeğe uygun olduğunu ileri sürmüştür. İlk Derece Mahkemesi de başvurucunun talebini, söz konusu haberin bir bütün olarak görünür gerçeğe uygun olduğu ve öze biçim arasındaki dengenin bozulmadığı gerekçesi ile reddetmiştir.

61. Başvuruya konu gazete haberinde başvurucu hakkında evli olduğu süreçte iki kadınla daha ilişkisi olduğu, "*Seyahatteyim.*" diyerek aynı evde pek kalmadığı ve üç bayanla da ayrı evlerde birlikte yaşadığı, durumun eşinin sipariş ettiği damacana suyun başvurucunun sevgilisiyle yaşadığı karşı sitedeki diğer eve teslim edilmesi üzerine ortaya çıktığı iddialarına yer verilmiştir. Söz konusu haberde sipariş ettiği su gelmeyen ancak su firması yetkililerince siparişin başvurucunun adına kayıtlı adrese bırakıldığı bilgisini alan eşin durumdan şüphelenerek firmadan aldığı adrese gittiği ve başvurucuyu bu evde başka bir kadınla yakaladığı, ertesi gün gelen dava tebligatıyla da zengin sevgiliyi (F.K.) öğrendiği iddiaları aktarılmış ve başvurucu ile eşinin bu olay üzerine tek celsede boşandığı, aynı günlerde başvurucu tarafından terk edilen eski nişanlı F.K.nin ise başvurucunun evli olduğunu ve kendi aldığı dairede başvurucunun diğer bayanla (M.E.) birlikte yaşadığını öğrenmesiyle birlikte bir daire ve bir milyon lirasını aldığı iddiasıyla başvurucu hakkında tapu iptali davası açtığı, dolandırıcılık ve resmî evrakta sahtecilik suçlamasıyla da şikâyetle bulunduğu belirtilmiştir. Gazetenin manşetten verdiği haberin yanında başvurucu ile F.K.nin birlikte çekilmiş bir fotoğrafına yer verilmiştir. Fotoğrafta başvurucu ile F.K. bir masada yan yana oturmakta ve başvurucunun bir eli F.K.nin omzunda durmaktadır. İç sayfada ise haberin detayları ile birlikte anılan fotoğrafın küçültülmüş hâline ve başvurucu ile F.K.nin benzer bir pozla çekilmiş bir diğer fotoğrafına yer verilmiştir. Fotoğraflarda başvurucunun yanındaki bayanın (F.K.) görüntüleri teknik yöntemle tanınamayacak şekilde gizlenirken başvurucunun görüntüleri herhangi bir sansür uygulanmaksızın aynen korunmuştur. Ayrıca haber içeriğinde geçen üç bayanın kimlikleri yalnızca isim ve soyadlarının baş harfleri belirtilmek suretiyle gizlenirken başvurucunun ismi ve soyadı açık olarak yer almıştır.

62. Söz konusu gazete haberinin toplumun en temel kurumlarından biri olan evlilik birliğini ilgilendirmesi ve bu birliğe atfedilen toplumsal önem de gözönünde bulundurulduğunda evli bir kişinin eşi haricinde iki ayrı kadınla ve kadınların birbirinden haberi olmaksızın birliktelik yaşaması gibi toplumda alışlagelmiş olmayan bir durumun ve bu durumun ortaya çıkış şeklinin toplumun ilgisini çekeceği muhakkaktır. Öte yandan bahsi geçen olayın başvurucunun yargılanmasına neden olan bir suç isnadına da konu olduğu gözetildiğinde ve kadın-erkek ilişkilerinin toplumda, özellikle de son yıllarda daha yoğun şekilde tartışılabilen genel bir mesele olması bakımından bir ölçüde genel yarar nitelikli bir tartışmaya katkı sunduğu kabul edilebilir. Burada söz konusu olan toplumdaki genel bir probleme dikkat çekmek amacıyla bireysel bir örneğin kamuoyuna sunulmasıdır. Bu hususla ilgili olarak basının genel yarar nitelikli bütün sorunlarla ilgili olarak bilgi ve fikir yayma fonksiyonuna, kamunun bu bilgi ve fikirleri alma hakkının eklendiği hatırlanmalıdır.

63. Somut olayda İlk Derece Mahkemesi, davalının basın özgürlüğü ve bu bağlamda ifade özgürlüğü ile başvurucunun şeref ve itibarının korunması hakları arasında bir denge kurma işlemi yaparken davada çözülmesi gereken hususun dava konusu haberin gerçeği yansıtmadığına ilişkin olduğunu belirterek bahse konu gazete haberinde geçen olayların gerçekliği meselesine özel bir önem atfetmiştir. İlk Derece Mahkemesi söz konusu haber ve yazıların, genel çıkarı ilgilendiren bir

tartışmaya katkı sunup sunmadığı sorusu ile haberin yapıldığı şartlar üzerine de eğilmiş ve başvuruya konu haberin "görünür gerçekliğe uygun" olduğuna karar vermiştir (bkz. § 12).

64. Başvuruya konu haberde geçen bazı ifadeler nedeniyle abartıya kaçılmadığı da söylenemez. Ne var ki basın özgürlüğünün kapsamının, demokrasi ile yakın ilişkisinin doğal sonucu olarak bir dereceye kadar abartıya ve hatta kışkırtmaya izin verecek şekilde geniş yorumlanması gerektiği kabul edilmelidir (*İlhan Cihaner (2)*, § 85; benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Radio France ve diğerleri/Fransa*, B. No: 53984/00, 30/3/2004, § 37).

65. Diğer taraftan başvuru konusu haberde başvurucunun ismine ve görüntüsüne yer verilmesi hususundaki itirazı da ele alınmalıdır. Başvurucunun kamuoyunda tanınmış bir kişi olmaması nedeniyle daha geniş bir korumadan yararlanacağı ve dengelemede bu durumun gözönünde bulundurulması gerektiği muhakkaktır. Bununla birlikte fotoğraf yayımlanmanın ifade özgürlüğünün bir parçası olduğu ve ilgili haber ya da makalede geçen tartışmaya destekleyici ve güçlendirici katkı sağlayabildiği unutulmamalıdır.

66. Somut olayda başvurucunun kendi eylemlerinden kaynaklanan ve daha sonra çeşitli hukuk ve ceza davalarına da konu olmuş bir olayın haber yapılması söz konusudur ve habere eşlik eden fotoğrafların haber içeriğiyle doğrudan ilgili olduğu, bu anlamda haberin tamamlayıcı bir parçası olduğu ve de kamusal bir tartışmaya katkı sunduğu değerlendirilmiştir. Başvurucunun ismine ve görüntüsüne yer verilmesine ulusal mevzuat açısından da bir engel bulunmadığı anlaşılmaktadır.

67. Bu durumda yukarıdaki değerlendirmelerin tamamı ve yargı mercilerinin farklı çıkarları dengelerken sahip oldukları takdir payları da dikkate alındığında Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında yer alan pozitif yükümlülüklerle uyulduğu sonucuna varılmıştır.

68. Açıklanan sebeplerle bu maddenin ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Kişinin maddi ve manevi varlığının korunması hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığının korunması hakkının **İHLAL EDİLMEDİĞİNE**,

C. Yargılama giderlerinin başvurucunun üzerinde **BIRAKILMASINA**,

D. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE**
21/9/2016 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ